

การใช้บัญชีบริหารในอุตสาหกรรมภาคใต้

สมแก้ว รุ่งเลิศเกรียงไกร¹

พรพรรณ นุชพงษ์²

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง "การใช้บัญชีบริหารในอุตสาหกรรมภาคใต้" มีวัตถุประสงค์การศึกษา ดังนี้ (1) เพื่อทราบถึงเทคนิคทางบัญชีบริหารที่อุตสาหกรรมในภาคใต้ใช้ (2) ทราบถึงบทบาทของนักบัญชี และ (3) เพื่อทราบถึงคุณสมบัติของนักบัญชีบริหาร ผลการศึกษาพบว่า เทคนิคบัญชีบริหารที่อุตสาหกรรมภาคใต้ใช้คือการนำเสนอข้อมูลในลักษณะบัญชีการเงินมากกว่า บทบาทของนักบัญชีเกี่ยวกับการบริหารไม่ชัดเจนนัก และคุณสมบัติของนักบัญชีที่เสริมสร้างการบริหารเน้นทางด้านความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมศาสตร์ การบริหารเวลา และความสามารถในการปรับใช้เครื่องใช้สำนักงานสมัยใหม่

คำสำคัญ : บัญชีบริหาร

---

¹ M.B.A. (Accounting) รองศาสตราจารย์ ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

² บช.ม. (การบัญชีทั่วไป) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Managerial Accounting Application for Industries in Southern Thailand Region

Somkawe Runglertkriangkrai¹

Patsamon Budsabong²

Abstract

In the past five years (1990-1994), the manufacturing sector has contributed significantly to the country economic growth. At present executives are sometimes hesitant about making a particular decision. Business executives are aware that they want more information before making a final choice. Hence, research on managerial accounting application was undertaken with three specific objectives:

- (1) investigation of current managerial accounting and techniques,
- (2) accountant roles, and
- (3) current characteristics of managerial accountants

Research methodology was based on the questionnaires and interviews with accountants who work in various manufacturing sector. The target manufacturing was set at 100 samples. The industrial areas covered three provinces of Trang, Surat Thani and Songkhla. Total samples obtained were 86 samples drawn from each province proportionately to industrial establishment in the province as follows :

Province	No. of Samples
Trang	22
Surat Thani	13
Songkhla	51
Total	86

¹ M.B.A. (Accounting) ; Assoc.Prof., Department of Bussiness Administration, Faculty of Management Sciences, Prince of Songkla University

² M.Acc. (General Accounting) ; Asst.Prof., Department of Bussiness Administration, Faculty of Management Sciences, Prince of Songkla University

The findings of managerial accounting application revealed five categories of managerial accounting techniques currently used, namely: (1) profit and loss statement report (2) decision making process, (3) planning and control, (4) delegation of authority, and (5) the analysis of financial statement.

The study also revealed that managerial accounting was oriented toward the presenting of the financial accounting. A company's department of accounting and finance was the main initiator to introduce "managerial accounting techniques" to their department (43.0%), and the executive team (31.4%). The main problems of using managerial accounting were the lack of awareness of the importance of managerial accounting application (23.3%), and the lack of setting proper accounting system and practices (23.3%)

Further study revealed the following : (1) accountants indicated that financial accounting report is important (37.2%) (2) accountants gave advice to management on financial aspects with regard to decision-making (29.1%); (3) accounting information for evaluation (38.4%), (4) good accounting practice and auditing (31.4%), and other accountants' role were less significant.

Accountant indicated the degree of significance as the "median" was the knowledge of behavioral science (43.0%), capability of time management (47.7%), adaptation to modern office equipment (33.7%), and other criteria were very low.

The study team is confident that accounting human resource development is very important. Human resource development may be conducted in two different ways: in-house training done by the firm's personnel, and educational institutes.

Key Words : Managerial Accounting (Mgtacc)

การใช้บัญชีบริหารในอุตสาหกรรมภาคใต้

สมแก้ว รุ่งเลิศเกรียงไกร¹

พรพรรณ บุษบงษ์²

บทนำ

สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ภาคอุตสาหกรรมขยายตัวอย่างรวดเร็ว จนกลายเป็นภาคเศรษฐกิจที่มีความสำคัญ การผลิตในปัจจุบันมิได้ผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการภายในประเทศเท่านั้นแต่ยังขยายการผลิตไปสู่ตลาดโลก ดังนั้น การดำเนินธุรกิจภายในครอบครัวจึงถูกปรับเปลี่ยนให้มีการดำเนินงานในลักษณะสากลมากขึ้นเพื่อการระดมทุนจากตลาดหลักทรัพย์ การร่วมลงทุนกับต่างชาติหรือเพื่อการแข่งขัน (มารวย ผดุงสิทธิ์ 2532 : 11) สภาพภาวะการดังกล่าว ทำให้นักบริหารต้องการข้อมูลที่เชื่อถือได้ และความเห็นจากนักบัญชีมาประกอบการวางแผน การควบคุม และการตัดสินใจ ดังนั้น การนำบัญชีมาใช้ทางการบริหารจึงมีความสำคัญมากขึ้น

การบัญชีบริหารเป็นการจัดทำข้อมูลเพื่อการวางแผน การควบคุมและการตัดสินใจภายในองค์การธุรกิจ ในประเทศสหรัฐอเมริกาเริ่มใช้การบัญชีบริหารในศตวรรษที่ 19 โดยเริ่มในอุตสาหกรรมก่อน ในระยะแรกเพิ่มการใช้ข้อมูลทางด้านการบริหารต้นทุน เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเทคนิคการผลิต ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีบริหารอย่างมาก และกลายเป็นสิ่งสำคัญใน

การเสริมสร้างการบริหารงานของนักบริหาร (Kaplan and Atkinson 1989 : 2-9) การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลให้บทบาทของนักบัญชีเปลี่ยนแปลงไป โดยนักบัญชีจะต้องทำหน้าที่เป็นนักบัญชีบริหารมากขึ้น ดังนี้

1. ทำหน้าที่บริหารข้อมูลเพื่อให้นักบัญชีบริหารมีข้อมูลเพียงพอในด้านการควบคุม และการตัดสินใจ
2. ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาทางการจัดการ โดยใช้ข้อมูลของภาวะเศรษฐกิจ เพื่อใช้ในการพิจารณาทางเลือกต่าง
3. ทำหน้าที่จัดทำแผนและควบคุม ซึ่งเป็นงานที่สำคัญต่อการทำแผนงานให้อยู่ในรูปของงบประมาณ และนำงบประมาณดังกล่าวไปใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมพร้อมทั้งประเมินผล โดยการเปรียบเทียบระหว่างงบประมาณกับข้อมูลที่เกิดขึ้นจริง
4. ทำหน้าที่ติดต่อและประสานงาน ความสำเร็จของการบัญชีบริหารคือ ความสามารถในการติดต่อและประสานงานกับผู้ใช้ข้อมูล ซึ่งรวมทั้งนักบริหารและผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา
5. ทำหน้าที่จัดวางระบบ เพื่อการจัดทำระบบ การควบคุมและการรายงานทางการเงิน

6. ทำหน้าที่ปรับเปลี่ยนข้อมูลให้เหมาะสมกับภาวะทางเศรษฐกิจ (Chadwich 1991:4-5)

จากบทบาทหนักบัญชีที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้นักบัญชีจะต้องเพิ่มพูนคุณสมบัติต่าง ๆ มากขึ้นเพื่อให้การบริหารงานทางด้านข้อมูลบัญชีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ในภาคใต้มีโรงงานอุตสาหกรรมประมาณ 8,000 โรงงานซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มใหญ่คือ กลุ่มอุตสาหกรรมไม้อย่างพารา และกลุ่มอุตสาหกรรมน้ำมันพืช กลุ่มอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ประมง กลุ่มอุตสาหกรรมยางพารา และกลุ่มอุตสาหกรรมพลาสติกและอื่น ๆ (ศูนย์เศรษฐกิจอุตสาหกรรมภาคใต้ 2534) อุตสาหกรรมของภาคใต้มีลักษณะการลงทุนสูง การร่วมลงทุนกับชาวต่างประเทศ และการขอรับการส่งเสริมการลงทุน ลักษณะเหล่านี้ทำให้เกิดความจำเป็นของการใช้ข้อมูลที่ต้องการ

ผลการศึกษาการใช้บัญชีบริหารในอุตสาหกรรมภาคใต้

การศึกษาค่าการใช้บัญชีบริหารในอุตสาหกรรมภาคใต้ มาจากการสำรวจข้อมูลใน 3 จังหวัดภาคใต้คือ สงขลา ตรัง และสุราษฎร์ธานี โดยกำหนดตัวอย่าง 100 ตัวอย่าง และสอบถามจากสมุดบัญชีของอุตสาหกรรมตัวอย่าง ผลของการจัดเก็บข้อมูลได้จำนวน 86 ตัวอย่างคิดเป็น 86% ของตัวอย่างที่กำหนด ซึ่งกระจายกลุ่มตัวอย่างตามตารางที่ 1

การนำเสนอผลการศึกษาการใช้บัญชีบริหารในอุตสาหกรรมภาคใต้ แยกออกเป็น 3 ส่วนคือ 1) การบัญชีบริหาร 2) บทบาทของนักบัญชี และ 3) คุณสมบัติของนักบัญชีบริหารซึ่งผลการศึกษา มีลักษณะดังนี้

ตัวอย่างที่ 1 : กลุ่มตัวอย่าง

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนแบบสอบถามที่เก็บได้		
	สงขลา	ตรัง	สุราษฎร์ธานี
อุตสาหกรรมไม้อย่างพารา	8	4	4
อุตสาหกรรมน้ำมันพืช	4	1	1
อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ประมง	12	5	4
อุตสาหกรรมยางพารา	18	12	4
อุตสาหกรรมพลาสติกและอื่น ๆ	9	-	-
รวม	51	22	13

การบริหาร

การศึกษาในส่วนการบริหารแยกการศึกษาเป็น 3 ส่วนคือ 1) เทคนิคการบริหารที่ใช้ 2) ผู้ริเริ่มนำเทคนิคบริหารมาใช้ และ 3) ปัญหาการใช้บริหาร

เทคนิคการบริหารที่ใช้แยกออกเป็น 5

กลุ่มคือ 1) การจัดทำงบกำไรขาดทุน 2) การตัดสินใจ 3) การวางแผนและการควบคุม 4) การกระจายอำนาจ และ 5) การวิเคราะห์งบการเงิน ผลการศึกษาสรุปในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 : เทคนิคการบริหารที่ใช้

เทคนิคบริหาร	รู้จักเทคนิคและใช้อยู่ในปัจจุบัน	รู้จักเทคนิคคาดว่าจะนำมาใช้	รู้จักเทคนิคและเคยทดลองใช้มาแล้ว	รู้จักเทคนิคแต่ไม่เคยจะนำมาใช้	ไม่รู้จักเทคนิคดังกล่าว
ก. การจัดทำรายงานงบกำไรขาดทุน					
1.1 งบกำไรขาดทุนเพื่อรายงานบุคคลภายนอก	100	-	-	-	-
1.2 งบกำไรขาดทุนเพื่อการตัดสินใจ (รายงานแบบกำไรส่วนเกิน)	17.4	7.0	5.8	11.6	58.2
1.3 งบกำไรขาดทุนเพื่อการประเมินผล (รายงานแบบกำไรส่วนเกินและแยกเป็นเป็นหน่วยงาน)	19.8	11.6	8.1	8.1	52.4
ข. การตัดสินใจ					
ข-1 การตัดสินใจระยะสั้น					
1. การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน	24.4	11.6	2.3	15.1	46.6
2. การกำหนดราคาขาย					
2.1 ต้นทุนผลิตผันแปรบวกกำไร	16.3	17.4	3.5	5.8	57.0
2.2 ต้นทุนผลิต (รวมคงที่และผันแปร) บวกกำไร	14.0	16.3	2.3	3.5	64.0
2.3 ต้นทุนผลิตและค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารผันแปรบวกกำไร	15.0	10.5	5.8	4.7	64.0
2.4 ต้นทุนผลิตและค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร (รวมคงที่และผันแปร) บวกกำไร	10.5	5.8	3.5	4.7	75.5
3. การตัดสินใจซื้อสินค้าหรือผลิตเอง	16.3	8.1	5.8	3.5	66.3
4. การตัดสินใจยกเลิกสินค้าหรือหน่วยงาน	30.2	11.6	3.5	7.0	47.7
5. การตัดสินใจเพิ่มสินค้าหรือหน่วยงาน	24.4	8.1	1.2	8.1	58.2
6. การตัดสินใจเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือ	20.9	8.1	1.2	3.5	66.3

เทคนิคบัญชีบริหาร	รู้จักเทคนิค และใช้อยู่ ในปัจจุบัน	รู้จักเทคนิค คาดว่าจะ นำมาใช้	รู้จักเทคนิค และเคย ทดลองใช้ มาแล้ว	รู้จักเทคนิค แต่ไม่คิดจะ นำมาใช้	ไม่รู้จัก เทคนิค ดังกล่าว
ข-2 การตัดสินใจระยะยาว					
1. การวิเคราะห์งบจ่ายลงทุน					
1.1 NPV (net present value)	34.9	11.6	3.5	7.0	43.0
1.2 IRR (Internal rate of return)	39.5	11.6	2.3	10.5	36.1
1.3 PI (Profitability index)	39.5	11.6	1.2	9.3	38.4
1.4 Payback period	39.5	9.3	1.2	8.1	41.9
ค. การจัดทำงบประมาณดำเนินการ					
1.1 งบประมาณขาย	16.2	10.5	3.5	5.8	64.0
1.2 งบประมาณผลิต					
- งบประมาณวัตถุดิบทางตรง	12.8	7.0	1.2	4.7	74.3
- งบประมาณค่าแรงงานทางตรง	14.0	10.5	1.2	5.8	68.5
- งบประมาณค่าใช้จ่ายในการผลิต	15.1	9.3	2.3	7.0	61.7
1.3 งบประมาณค่าใช้จ่ายในการขาย	18.6	11.6	1.2	7.0	61.6
1.4 งบประมาณค่าใช้จ่ายในการบริหาร	17.4	11.6	3.5	4.7	61.8
1.5 งบประมาณการจัดซื้อวัตถุดิบ	17.4	8.1	2.3	10.5	61.7
1.6 งบประมาณค่าใช้จ่ายลงทุน	16.3	10.3	2.3	7.1	64.0
1.7 งบประมาณเงินสด	16.3	8.1	2.3	3.5	69.8
1.8 งบประมาณกำไร ขาดทุน	19.8	8.1	2.3	8.1	60.7
1.9 งบประมาณงบดุล	16.3	10.5	2.3	5.8	65.1
ง. การกระจายอำนาจ					
1.1 ศูนย์รายได้	39.5	16.3	3.5	8.1	32.6
1.2 ศูนย์ต้นทุน	34.9	18.6	3.5	7.0	36.0
1.3 ศูนย์กำไร	37.2	19.8	2.3	10.5	30.2
1.4 ศูนย์การลงทุน	37.2	19.8	2.3	8.1	32.6
จ. การวิเคราะห์งบการเงิน					
จ-1 การวิเคราะห์ความคล่อง					
1.1 อัตราส่วนเงินหมุนเวียน (Current ratio)	26.7	9.3	2.3	10.5	50.2
1.2 อัตราส่วนสินทรัพย์คล่องตัว (Acid-test ratio)	20.9	12.8	3.5	10.5	52.3

เทคนิคบัญชีบริหาร	รู้จักเทคนิค และใช้อยู่ ในปัจจุบัน	รู้จักเทคนิค คาดว่าจะ นำมาใช้	รู้จักเทคนิค และเคย ทดลองใช้ มาแล้ว	รู้จักเทคนิค แต่ไม่คิดจะ นำมาใช้	ไม่รู้จัก เทคนิค ดังกล่าว
จ-2 การวิเคราะห์ความสามารถในการ ก่อหนี้					
1. อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม (Debt-asset ratio)	23.4	15.1	2.3	10.5	48.9
2. อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อเงินทุนรวม (Debt-equity ratio)	23.4	15.1	2.3	10.5	48.9
3. อัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่าย ดอกเบี้ย (Time interest earned)	24.4	15.1	2.3	10.5	47.7
จ-3 การวิเคราะห์ความสามารถการใช้ สินทรัพย์					
1. ค่าเฉลี่ยของระยะเวลาเก็บหนี้ (Average collection period)	22.1	16.3	2.3	9.3	50.0
2. อัตราการหมุนของลูกหนี้ (Accounts receivable turnover)	19.8	14.0	2.3	12.8	51.1
3. อัตราการหมุนของสินค้าคงเหลือ (Inventory turnover)	18.6	10.5	3.5	12.8	54.6
4. อัตราการหมุนของสินทรัพย์ถาวร (Fixed assets turnover)	19.8	16.3	7.0	10.5	46.4
จ-4 การวิเคราะห์ความสามารถในการ บริหาร					
1. อัตรากำไรขั้นต้น	32.5	7.0	1.2	7.0	52.3
2. อัตรากำไรสุทธิ	31.4	4.7	1.2	8.1	54.6

จากตารางที่ 2 พบว่านักบัญชีของอุตสาหกรรมใน
ภาคใต้ไม่รู้จักเทคนิคบัญชีบริหาร ส่วนผู้ริเริ่มการใช้

เทคนิคบัญชีบริหารจะเริ่มจากแผนกบัญชี/การเงิน
มากที่สุดร้อยละ 43 ผลการศึกษาสรุปในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 : ผู้ริเริ่มนำเทคนิคการบัญชีบริหารมาใช้

ผู้ริเริ่ม	จำนวน	ร้อยละ
แผนกบัญชี/การเงิน	37	43.0
ทีมงานบริหารของกิจการ	27	31.4
ที่ปรึกษาภายนอกกิจการ	8	9.3
ถูกกำหนดมาจากบริษัทใหญ่	11	12.8
อื่น ๆ	3	3.5
	86	100

ตารางที่ 4 : ปัญหาการใช้บัญชีบริหาร

ปัญหาการใช้บัญชีบริหาร	ระดับความสำคัญ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ไม่ได้รับความสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง	22.1	22.1	19.8	9.3	26.7
2. ผู้บริหารระดับสูงไม่เห็นความสำคัญ	23.3	23.3	18.6	9.3	25.5
3. ความเชื่อถือได้ของข้อมูลทางบัญชี	9.3	8.1	18.6	29.1	34.9
4. ความพร้อมของข้อมูลทางบัญชี (การจัดทำบัญชี)	9.3	10.5	22.1	26.7	31.4
5. ขาดการวางระบบบัญชีที่ถูกต้องและเหมาะสม	23.3	18.6	22.1	11.6	24.4
6. ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้บัญชีบริหาร	12.8	15.1	23.3	23.3	25.5
7. ไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	17.4	24.4	16.3	17.4	24.5
8. จำนวนบุคลากรทางด้านบัญชีน้อยเกินไป	12.8	12.8	29.1	19.8	25.5

ปัญหาที่นักบัญชีพบเกี่ยวกับการนำเทคนิคบัญชีบริหารมาใช้คือ ผู้บริหารระดับสูงไม่เห็นความสำคัญ ขาดการวางระบบบัญชีที่ถูกต้องและเหมาะสม และไม่ได้รับความสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง ผลการศึกษาสรุปในตารางที่ 4

บทบาทนักบัญชี

บทบาทนักบัญชีที่คาดหวังมีมากมายหลายประการ แต่ผลการศึกษาให้นักบัญชีในอุตสาหกรรมภาคใต้ยังมีได้มีบทบาทการนำข้อมูลไปช่วยทางการบริหารมากนัก ผลการศึกษาสรุปได้ตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 : บทบาทนักบัญชี

ปัญหาการใช้บัญชีบริหาร	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. รวบรวม ติความ และสื่อสารข้อมูลทางการเงิน/บัญชี	3.5	9.3	32.6	34.9	19.7
2. จัดทำข้อมูลทางการเงิน/การบัญชีเป็นกรณีพิเศษตามความต้องการของฝ่ายบริหาร	1.2	12.8	37.2	29.1	19.7
3. ควบคุมต้นทุนและค่าใช้จ่าย	1.2	21.0	10.5	39.5	27.8
4. ให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหารในเรื่องการตัดสินใจที่มีผลกระทบต่อทางการเงิน	1.2	22.1	29.1	27.9	19.7
5. จัดทำแผนและควบคุมทางด้านการเงิน	2.3	24.5	10.5	34.9	27.8
6. สร้างระบบการติดต่อและประสานงานระหว่างหน่วยงาน	2.3	25.6	24.4	30.2	17.5
7. การจัดทำข้อมูลทางการเงินเพื่อการประเมินผล	2.3	12.8	38.4	26.7	19.8
8. การคาดคะเนการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายในและภายนอกที่มีผลกระทบต่อการเงิน	4.7	7.0	31.4	36.5	17.4
9. การพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลทางด้านการเงิน/การบัญชี	5.8	5.8	19.8	38.4	30.2
10. เสนอแนะหลักการทางด้านบัญชีที่ถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีและการสอบ	2.3	1.2	31.4	27.9	37.2

คุณสมบัติของนักบัญชีบริหาร

นักบัญชีบริหารเข้ามามีบทบาทอย่างมากในการดำเนินงานของกิจการและโอกาสความก้าวหน้าทางวิชาชีพสูงมากขึ้น ดังนั้น คุณสมบัติของนักบัญชี

บริหารจึงมีมากขึ้น ผลการศึกษาพบว่านักบัญชีในอุตสาหกรรมภาคใต้ ให้ความสำคัญกับคุณสมบัติของนักบัญชีบริหารน้อยมาก ผลการศึกษารูปตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 คุณสมบัติของนักบัญชีบริหาร

ปัญหาการใช้บัญชีบริหาร	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมศาสตร์	2.3	15.1	43.0	27.9	11.7
2. มีความรู้เกี่ยวกับความเป็นผู้นำและแรงจูงใจ	10.5	10.5	19.8	43.0	16.3
3. มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร	3.5	1.2	24.4	50.0	20.9
4. มีความสามารถในการตัดสินใจ	4.7	11.6	15.1	37.2	31.4
5. มีความสามารถในการเรียงลำดับความสำคัญของงาน	12.8	7.0	12.8	45.3	22.1
6. มีความสามารถในการให้คำปรึกษา	8.1	9.3	17.4	45.3	22.1
7. มีความสามารถในการบริหารเวลา	5.8	24.4	47.7	19.8	2.3
8. มีความสามารถในการปรับใช้เครื่องใช้สำนักงานสมัยใหม่	12.8	23.3	33.7	27.9	2.3
9. มีความสามารถในการกระจายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ	4.7	14.0	12.8	44.2	2.3
10. มีคุณธรรม/จริยธรรม	3.5	16.3	32.6	45.3	2.3
11. มีความสามารถในการพัฒนาทางด้านวิชาชีพของตนเอง	2.3	12.8	10.5	43.0	31.4
12. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของกิจการที่ตนเองทำงาน	1.2	12.8	4.7	32.6	48.8
13. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาทางด้านอื่น ๆ ซึ่งไม่เป็นปัญหาทางด้านบัญชี	4.7	12.8	32.6	37.2	12.7
14. มีความสามารถในการวางแผนชีวิตของตนเอง	5.8	9.3	20.9	45.3	18.7

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาการใช้บัญชีบริหารในอุตสาหกรรมภาคใต้ สรุปได้ว่าความรู้ความเข้าใจในการนำเทคนิคบัญชีบริหาร ของนักบัญชีมีบทบาทและมีคุณสมบัติของนักบัญชีบริหารน้อยมาก นักบัญชีที่จะก้าวทันตามความเจริญก้าวหน้าของการ

เปลี่ยนแปลงทางธุรกิจจะต้องพัฒนาปรับปรุงตนเองให้มากขึ้น คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. การพัฒนานักบัญชีในอุตสาหกรรมของภาคใต้ การพัฒนาจะมีลักษณะของการฝึกอบรมระยะสั้น ซึ่งสามารถดำเนินการได้ 2 รูปแบบคือ ก) การอบรมในกิจการ (in-house training) และ

ข) การอบรมจากสถาบันการศึกษาหรือสมาคมวิชาชีพ

การอบรมในกิจการเป็นการฝึกอบรมระยะสั้นที่จัดโดยกิจการเอง โดยอาจใช้วิทยากรจากภายในหรือภายนอกองค์กรธุรกิจ ลักษณะการฝึกอบรมเน้นการทบทวนความรู้ที่เคยเรียนมาแล้ว และเพิ่มเติมความรู้ที่เปลี่ยนแปลงไปตามสมัยปัจจุบัน เพื่อช่วยส่งเสริมความเข้าใจและความมั่นใจในการใช้ความรู้

การอบรมจากสถาบันการศึกษาหรือสมาคมวิชาชีพ เป็นการฝึกอบรมระยะสั้นที่จัดโดยสถาบันการศึกษา หรือสมาคมวิชาชีพ ซึ่งช่วยอุตสาหกรรมที่มีจำนวนนักบัญชีไม่มากพอที่จะจัดการฝึกอบรมเอง อันจะช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม อย่างไรก็ตาม ความรู้ที่ได้มักจะเป็นภาพรวมมากกว่าการมองอุตสาหกรรมของตนเอง

2. การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร หลักสูตรที่สอนในปัจจุบันต้องมีความปรับปรุงมากขึ้น โดยมุ่งเน้นการบริหารและการใช้ข้อมูลทางบัญชี เพื่อช่วยในการบริหารมากขึ้น สภาพปัจจุบัน โครงสร้างหลักขยายสาขาทางด้านการบัญชีออกเป็นหลายสาขาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน สาขาทางด้านการบัญชีบริหารจะเป็นอีกสาขาวิชาชีพที่สร้างเสริมโอกาสของการก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งที่สูงมากขึ้น นอกจากนี้การเรียนการสอนมุ่งเน้นให้นักศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาตนเองในอนาคตของการทำงาน เนื่องมาจากการบัญชีในอนาคตมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงมากขึ้น ทำให้เนื้อหาวิชาที่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

3. การทำวิจัยทางสาขาบัญชี ความรู้ความเข้าใจในสาขาบัญชียังมีน้อยมาก จึงควรสนับสนุนให้มีการวิจัยในเรื่องต่าง ๆ มากขึ้น เพื่อเข้าใจถึงสภาพปัจจุบันของสาขาบัญชี อันจะทำให้มองเห็นถึงศักยภาพและทิศทางของสาขาดังกล่าว แนวทางการศึกษาวิจัยออกมาในรูปของการสนับสนุนแนวปฏิบัติของภาครัฐบาล เช่น การจัดทำบัญชีดำเนินตามแนวทางที่รัฐบาลกำหนดผลกระทบของระบบภาษีต่อการพัฒนาการจัดทำบัญชี เป็นต้น

การวิจัยอาจออกมาในรูปแบบการเปรียบเทียบกับประเทศใกล้เคียง เพื่อช่วยกำหนดนโยบายการเจรจาทางด้านธุรกิจบริการ เนื่องจากอาชีพบัญชีถือเป็นส่วนหนึ่งของธุรกิจบริการ ดังนั้นในอนาคตจะมีการนำเข้าสู่การเจรจาตกลงในการประชุม GATT ในสาขาวิชาชีพบริการ และควรมีการผ่อนปรนให้ต่างชาติมีโอกาสเข้ามาในธุรกิจการบัญชี การตรวจสอบบัญชีมากขึ้น

สรุป

การใช้บัญชีบริหารในอุตสาหกรรมภาคใต้ อยู่ในเกณฑ์ไม่มากนัก เนื่องมาจากอุตสาหกรรมยังคงมุ่งเน้นการจัดทำบัญชีเพื่อการเสียภาษีอากร ในอนาคตการแข่งขันทางธุรกิจจะมีมากขึ้น การใช้ข้อมูลข่าวสารเพื่อช่วยในการบริหารงานจะมีบทบาทมากขึ้น ดังนั้น นักบัญชีบริหารจะเข้ามามีบทบาทมากขึ้น การพัฒนานักบัญชีให้มีความรู้ความสามารถทางด้านบัญชีบริหารเป็นสิ่งจำเป็น ประกอบการศึกษาวิจัยทางด้านบัญชีเพื่อความเข้าใจในสถานการณ์ปัจจุบันจะช่วยเสริมสร้างแนวทางพัฒนาให้ชัดเจนมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

มารวย ผดุงสิทธิ์ .2532. "บทบาทของนักบัญชีกับการขยายตัวของเศรษฐกิจ", การปรับตัวของนักบัญชีกับการไปสู่ความเป็น NICs สมาคมนักบัญชี และผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย.

สมแก้ว รุ่งเลิศเกรียงไกร และพรระมณ บุษบงษ์. 2532. การใช้บัญชีบริหารในอุตสาหกรรมภาคใต้
สงขลา : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ศูนย์เศรษฐกิจอุตสาหกรรมภาคใต้. 2534. ทำเนียบโรงงานอุตสาหกรรมที่สำคัญของภาคใต้.

Chadwich, Leslie. 1991. The Essence of Management Accounting. Singapore :
Printice-Hall Inc.,

Kaplan, Robert S. and Atkinson, Anthony A. 1989. Advanced Management Accounting,
2nd ed. Singapore : Printic-Hall Inc.,